

00145/03.09.1973

Surșa: "POPESCU"

Casă: "LILLIACUL"

Participă: ind."100"

3.

NOTA INFORMATIVA

=====

M = ind."100"

P = "POPESCU"

P.: De vreo două săptămâni s-a întors dl.HORVATH din concediu. A fost la băi.

Omul și-a reînceput activitatea lui, pe care el o consideră foarte, foarte importantă și pe care spune că nu trebuie să o întrerupă nici o clipă. A început să vorbească de niște fapte negative pe care le-ar fi întîlnit și în acest concediu. A început să relateze niște lucruri foarte interesante, pe care însă nu mi le-a povestit mie ci unui "auditor" de-al lui, dar eu erau de față, în legătură cu mina de sare din Praid. Spunea că a scris unui prieten de-al lui din Germania (mi se pare că e vorba de acel prieten care l-a mai vizitat, BAUER, mi se pare).

M.: Din care Germanie ?

P.: RDG. Acesta voia să vină, mi se pare, aici ca să facă același tratament pe care l-a făcut și HORVATH. El a spus că această mină de sare este foarte bună pentru astmatici, aşa cum este el, însă ceea ce l-a "șocat" sunt metodele rudimentare care se mai întrebunțează la noi pentru extragerea sării.

M.: Dar cine era interlocutorul ?

P.: Unul BAUER, vînzător la aprobările din colț, la capătul str. Armata Roșie. Si spunea lui Bauer că nu li se permite străinilor să intre în această mină, tocmai pt.

DIRECTIA ARHIVĂ CENTRALĂ

ca să nu vadă acele metode rudimentare care se mai folosesc la noi. Mai spunea că ceea ce i-s-a părut lui urit e că oamenii de acolo nu-i ajută cu nimic pe muncitorii care lucrează în mina respectivă, ci dimpotrivă, îi lasă să fie la cheremul unor "tovărăși" (cum i-e numit el) care pun bețe-n roate la orice inițiativă. A vorbit de inițiativa unor medici maghiari din Tg. Mureș (nu rețin nume) care ar avea renume mondiale și încearcă să facă tot posibilul, dar cânducerea salinelor le pune bețe-n roate în această inițiativă a lor.

Spunea că i-ar fi scris acestui prieten al său din Germania să nu mai vină la tratament pentru că nu sunt posibilități de a urma un tratament direct în salină.

Omul m-a întrebat care este situația mea, dacă să-mă întâmplat ceva în oraș în lipsa lui, etc. I-am spus că nu prea sunt la curenc cu noutățile pentru că sunt foarte ocupat cu serviciul și nu prea stau în oraș decât seara.

Dl. HORVATH și-a manifestat dorința să-l ajute să recruteze din nou niște cadre pentru trupa de teatră și "pentru muna noastră", știi tu care". Trebuie să-i ajut la recrutarea unui băiat bun care să-l înlocuiască pe unul care a plecat în armată.

I-am spus că voi face totul ca să-l ajut. Am căutat să ocolești întrebările pe care mi le punea în legătură cu plecarea mea în RFG.

Am impresia că a început să mă tatoneze că să vadă dacă nu-s bun pentru ceea ce spune el "noi". Cred că vrea mai mult decât găsirea unui băiat pentru trupa lui. Am impresia că el mi-a dat adresa respectivă a omului la care să apelez cînd voi fi în RFG.
M.: Ce vă face să credeți ?

P.: Eu am căutat să evit discuțiile cu plecarea pentru că nu pot să-i spun nimic precis în acest sens. El m-a întrebat dacă nu cumva am fost cam primit cînd i-am spus că voi pleca în Germania și că se va rezolva cererea mea. I-am spus că nu cred și că deocamdată totul merge bine din momentul ce n-am primit nici un răspuns. Cred că problema se rezolvă.

Mi-a zis că poate ar fi fost bine să nu fi acordat atîta atenție acestui lucru.

Am întrebat în ce sens. Mi-a zis: "Ai investit ceva atunci cînd ai crezut că pleci. Să nu crezi, că și noi am investit ceva în tine".

I-am zis că eu n-am investit nimic și nici nu pot să spun ceva precis pînă nu primesc hîrtiile, dar sper să mi se rezolve.

Eu cred că vorbind de acea "investiție" pe care ar fi făcut-o el (și mi-a mai făcut aluzii în acest sens) se referă la comunicarea pe care mi-a făcut-o atunci și se pare că are temeri. Am impresia că-i pare rău pentru ce a spus, pentru că revine mereu la această problemă. Mă întrebă mereu dacă n-am mai auzit nimic, dacă n-a mai primit nimic, ce se mai audel.

M.: Nu credeți cumva că Horvath urmărește ceva cu dv., să verifice ceva?

P.: El m-a verificat din mai multe puncte de vedere, dacă corespund ideologic năzuințelor lui, ca om, dacă sunt capabil să păstreze în secret discuțiile pe care le poartă în cercul lui. Mi-a vorbit deschis prea multe probleme pe care vi le-am relatat și care nu se spun unui om dacă n-ai incredere în el.

Nu știu însă de ce mă tot pistonează. Cred că, pe undeva, se gîndește el, totuși, dacă a făcut sau nu bine. Vede că unii au primit pașaport și am plecat și probabil își face impresia că eu îi spun n-mai povestî.

Am aflat de la verișoara mea care lucrează la milîtie că s-a interesat la milîtie dacă eu am depus sau nu cerere pentru pașaport.

M.: La vîne s-a interesat?

P.: Cred că la pașapoarte. Am impresia că omul de legătură este profesorul KOVACS care predă 1. germană la milîtie.

M.: Atunci cum a aflat verișoara dv.?

P.: Probabil că acolo pt.că ea ia ore d e germană. Sau poate a aflat de la prietenul ei. Nu știu, dar ea mi-a apus.

M.: Cînd mai deschide discuția despre asta să-i spunetă să nu-și facă probleme pentru că dv. știți cînd trebuie să tăceti și cînd trebuie să vorbiți. Că dv. aveți toate speranțele că lucrurile se vor aranja, nu aici ci dincolo. Acolo aveți speranțe să se facă interven-

ți pentru că aici nu se poste din mai multe motive: v-ați căsătorit cu o româncă, aveți o familie constituită aici. Că mizati doar pe intervenția binevoitoare de acolo, a rudenilor și de aceea aș i apela să existe și un sprijin din partea emigratiei maghiare. De aceea aș i apela și la el. Si puteți să-i spuneți că "încă dv. nu mi-ați onorat această cerere și mă îndoiesc că dv. ați fi lipsit de relații dincolo, în RFG. Eu am nevoie de niște referințe foarte bune, având în vedere presunția pe care o fac pentru că mă stringe de la serviciu. Mi-a spus mama că referințe se dau și acolo și că mulți au plecat din România pe baza unor recomandări pe care le-am făcut oameni care se găsesc deja acolo, pe lîngă organe de stat din această țară, că organelle respective au intervenit prompt și au obținut aprobația respectivă. Eu ce aceea am făcut demersul disperat astăzi; de aceea v-am căutat pentru că n-am la cine să merg. La milăie am o verisoară dar ea este angajată civilă, fără cuvînt acolo - o fetișcană care nu poate să facă nimic. Eu pot să culeg prin ea, eventual, vreo informație din asta: dacă a venit sau nu răspuns, mai mult nimic. Si nu vă supărăți domnul Horvath că vă spun, dar dv. îmi tot ridicăți această problemă ca și cum cu așa fi un om neserios. Eu am învățat multe în anii de ucenicie, aici la dv., la trupa de teatru, unde s-au discutat atîtea probleme; am tras o serie de concluzii pentru mine, unele valabile acum iar altele pentru viață și pentru activitatea mea, dacă o să reușesc să plec dincolo. Eu sper dar trebuie să fiu realist și cu picioarele pe pămînt. Deocamdată sătici, alături de dv. Cînd o să fiu dincolo n-o să vă uit, dar mai este un pas și pasul astăzi e destul de mare.

De foarte multe ori mă simt jenat că alții colegi din teatru vor să demonstreze că au ceva în plus decît mine, că unul are o facultate, altul un institut etc. Eu n-am avut condiții să fac asta, trebuia să lucrez. Eu nu sătici așa bătrîn dar aici nu mai pot să fac nimic. Acolo însă e altceva. De altfel e una din condițiile pe care le-au pus și rudenile din partea mea: ajuns acolo, să mă pun pe învățat și să fac ce-eu

C.N.S.A.S.
DIRECȚIA ARHIVĂ CENTRALĂ

făcut și ei pentru că majoritatea de acolo au studii superioare, au fost cineva, funcționari superioiri prin ministere dar sunt pensionari și mie-mi spune și tata, care e un om realist, că unui pensionar nu-i mai cresc acțiunile ci îi scad.

Se ridică tot alte și alte detacări și dispuță astăzi pentru putere, pentru situație, averea e mare. E mare și aici, dar atunci acolo? Tară cu ultimul cuvânt al industrializării. Se pune accent pe cine știe mai mult, cine reușește să se integreze etc."

Deci să-i faceți și dv. o prelucrare acestui domn, așa cum vă tachinează el.

Ori că-l invitați la dv., ori că mergeți dv. la el, dar astăzi nu se poate discuta pe stradă, la teatru sau în altă parte.

Deci să discutați în așa fel ca să nu reiasă că dv. insistăți prea mult ca să intrați în compania lui ci să pornească de la el. Se poate discuta la un pahar, fără să se bea prea mult pentru că pe urmă nu se mai discută. Discuțiile astăzi se poartă însă între patru ochi unde nu te deranjează nimenei.

P.: De fapt, acum sunt invitatul permanent al lui. Mi-a spus că pot să merg la el la orice oră.

M.: Dacă vă invită duceți-vă și dacă puteți invitați-l și dv. ca să vadă că-i acordați atenție. Să simtă că este respectat și că vă considerați un elev al lui.

P.: El mă consideră drept un băiat care vede în el un idol și ar vrea să devină exact ce este el. Așa a spus soției lui și membrilor formației, cind eu n-am fost de față. Mi-a spus un prieten din grupa de teatru

M.: Așa vrea să vă rog cîteva lucruri: Discuțiile astăzi în legătură cu trupa de teatru mă interesează în masură în care ele se leagă de niște manifestări cu conținut dușmanos, cu iz naționalist, șovin.

Dacă această trupă de teatru este forma organizatorică pe care Horvath vrea să-o creeze pentru că aici să-și etaleze el asemenea idei, mă interesează. Dar dv. să nu-l luati totă ziua cu "teatrul nostru", "echipa noastră" etc. Problemele să se lărgescă puțin. V-am dat anul trecut un tratat de istorie a Transilvaniei, punete și dv. mină pe astfel de cărți,

C.N.S.A.S.
DIRECTIA ARHIVĂ CENTRALĂ

documente etc. legate de revoluția de la 1848 etc., citiți-le și cerăți-i explicații ca să-i dați ocazia să vă ajute să vă clarificați niște probleme ideologice, istorice etc. Sau rețineți vreo problemă ridicată în cadrul trupei și cerăți-i cînd sinteti în doi să vă lămurească.

Spun asta pentru că am impresia că la un moment dat ne împotmolim în niște probleme care nu interesează, cum ar fi cea cu salina de la Praid și altele.

Dv. nu trebuie să fiți numai un om ce trage cu urechea dar nici nu puteți să-l contraziceti pe Horvath care este documentat d.p.d.v. ideologic și istoric, care a citit mult.

Nu am pretenția ca să știți cît el dar dv. puteți să jucați teatru, să-l punetă pe el în situația de a vă da lecții, explicații, să încerce să vă spună el ceea ce gîndește. Ne interesează ceea ce gîndește el, cu privire la politica partidului, a statului și nu cu privire la o piesă sau altceva de felul acesta.

Ne interesează de unde se alimentează el cu anumite probleme: din ce țară, de la ce persoane, cine sunt acele persoane, ce competență științifică sau politică au, sau ce priză politică au acele persoane.

Imi trebuie ceva concret, nu un balon de săpun o secvență din viața lui dar asta să fie reală.

Dv. nu trebuie numai să înregistrați ci și să contribuiți prin intervenții personale la declanșarea unor probleme care probabil mocnesc, dacă mocnesc. Dacă nu, nu înseamnă că dv. trebuie să scoateți ceva de unde nu există. Atunci trebuie să dovedim că nu-i aşa cum am crezut pînă acum.

Deci cam aşa se pune problema cu Horvath. Asta nu-i pentru întîlnirea următoare ci trebuie să rețineți drept o linie de conduită legată de niște probleme pe care noi le-am întrerupt mai înainte.

Este absolut necesar ca dv. să respectați un instructaj, niște sarcini, pentru că altfel ori îl facem pe el să devină suspicios, ori îl îndepărtem și nu mai facem nimic sau facem numai deservicii instiției și statului.

C.N.S.A.S.
DIRECTIA ARHIVĂ CENTRALĂ

Eu vă rog să respectați acest regulament. Este vorba de o disciplină liber consimțită dar deosebit de severă, care solicită de la dv. eforturi pentru ca tot ce faceți să pară inofensiv și normal, nicăieri să nu se vadă mâna cuiva.